

HONDERD JAAR ONDERWIJS DOOR DE ZUSTERS O.L.V. ONBEVLEKT ONTVANGEN

Naar aanleiding van het wijdingsfeest en de plechtige inhuldiging door Minister Daniel Coens van de nieuwe schoolgebouwen, op 8 juni 1885, hadden wij een gesprek met Zuster Vandepitte, schoolhoofd van de basisschool. In haar karige vrije tijd stelde zij een dokumentatiemap op met 'n aantal interessante gegevens over de groei en de bloei van deze onderwijsinstelling.

Terecht werd in de aanhef van de brochure dan ook gesteld :

" Een stoute droom werd werkelijkheid : een funktionele school, waar allen optimaal kunnen leven en werken. Om U te laten delen in de vreugde van deze realisatie even een stukje geschiedenis."

Het oudste handschrift, ontdekt bij het verhuizen, dateert van 6 februari 1884 en is ondertekend door M. CLAEYS, gemeenteonderwijzeres. Inderdaad, een direkte verwijzing naar het prille begin : de gemeentelijke meisjesschool van Heyst-aan-zee. Een scherp contrast met het huidig comfort : toen waren er twee zalen, eigendom van de gemeente, " met een gezamenlijke lengte van 19 meter, een breedte van 16 meter en een hoogte van 9 meter. In de loop des jaars zijn ze wit geworden."

Er is een bewaarplaats voor jongens en meisjes. De lagere school bezit slechts twee borden en een kaart van België. Gedurende het jaar 1884 hebben 31 leerlingen de school bijgewoond.

Een verdere nota vermeldt :

" Vrije aangenomen meisjesschool, op 30 juni 1885 reeds 148 leerlingen."

Vanaf 1885 zijn brieven en rekeningen gehandtekend door Maria Al-laer, zuster Ignatia, de eerstezuster en hoofdonderwijzeres.

Op 9 oktober 1886 telde de school twee klassen : de eerste klas telde 80 leerlingen de tweede klas telde niet minder dan 87 leerlingen. Dit alles met een gediplomeerde hoofdonderwijzeres en een niet-ge-diplomeerde hulponderwijzeres, die 30 klokuren les gaven per week. (In het onderwijs zijn de lesuren nu 50 minuten...).

Als kostbare prentkaarten draai je de bladzijden van zo'n sierlijk handschrift. We stippen even een paar significante data aan :

1895 : de invoering van het aanwezigheidsregister

1896 : de subsidiëring van de bewaarschool het bestuur van de school verbindt er zich toe de arme kinderen kosteloos te aanvaarden de vrije zondagschool wordt opgericht in dezelfde lokalen van het lager onderwijs, de muren worden "eenmaal 's jaars gewit met kalk"

1897 : in de lagere school zijn nu 295 kinderen ingeschreven de jaarwedde voor de leerkrachten bedraagt 800 fr., voor de bewaarschool is dit amper 300 fr. gemiddeld zijner per klas 40 à 50 leerlingen aanwezig. er is nog geen leerplicht, maar de goede schoolbijwoning wordt toegeschreven aan " het nut en de aantrekkelijkheid van het geboden onderwijs ".

1900 : het is nog de tijd van de kinderarbeid. de kinderen van 11 - 12 jaar moeten netten breien voor de visvangst.

tijdens het badseizoen, toen beperkt tot juli en augustus, verlaten de kinderen de school om 11 uur en komen pas terug rond 14 uur

zij helpen hun ouders bij de zeebaden

1910 : we noteren zes klassen voor 298 ingeschreven leerlingen

93 % woont regelmatig de lessen bij de grote vakantie loopt van 1 tot 30 september

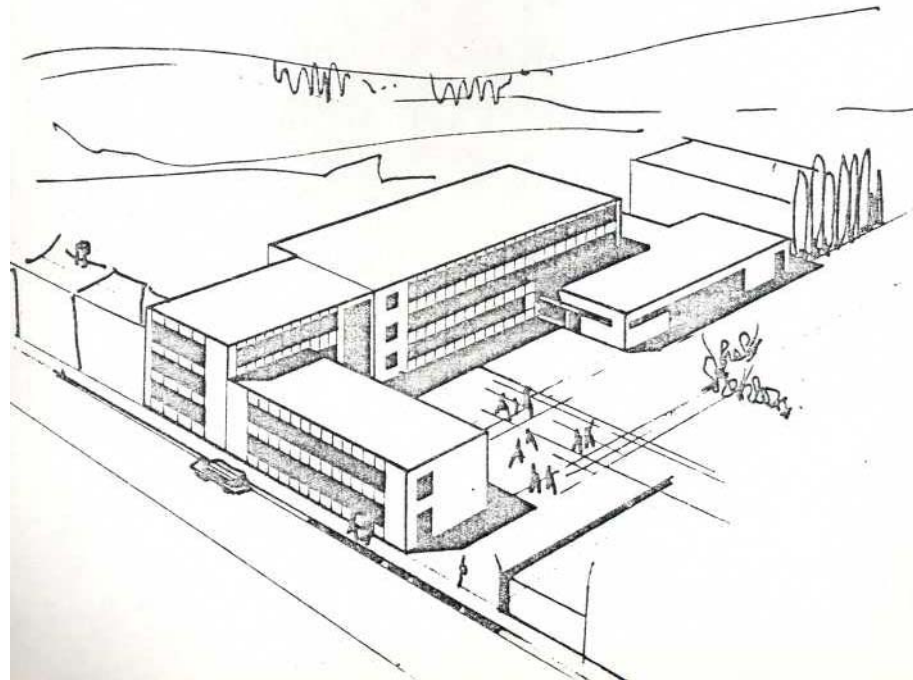
1923 : voor het eerst wordt gesproken over een medisch onderzoek en de voertaal in de school wordt "Vlaams".

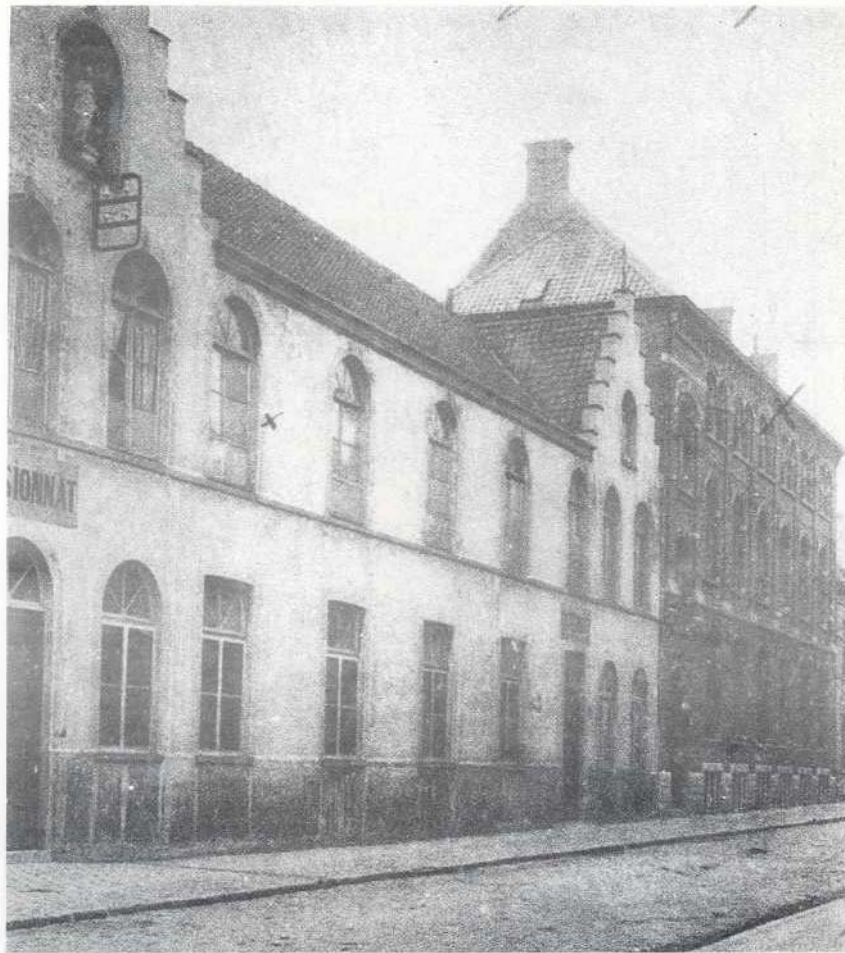
Op het einde van het oudste handschrift uit de archieven van de school wordt een nog steeds actuele vraag gesteld ... Hebt U nieuwe onderwijsmethodes ingevoerd ?

In 1925 kan daarop geantwoord worden : Ja, de Montessorimethode... ze ontwikkelt de zintuigen op een wonderbaar goede manier.

In 1980 kan op deze vraag andermaal positief geantwoord worden. De school treedt toe tot het project V.L.O. (Vernieuwd Lager Onderwijs). Een vernieuwing die langzaam maar zeker veld wint. Het schoolteam gaat meer doelgericht en meer ervaringsgericht werken.

André Desmidt

KLOOSTER EN PENSIONAAT 1900

De foto's die verschijnen in Heyst Leeft worden U aangeboden door 't Boerenhof Helst.